

З'ясуємо два нюанси прийому дітей до перших класів:

Які документи подають і не подають батьки, та чи має право керівник закладу не прийняти дитину до першого класу, якщо вона «не з території обслуговування».

Особливості прийому дітей до перших класів загальноосвітніх навчальних закладів визначені такими нормативно-правовими актами, як:

- **Конституція України ЗУ «Про освіту»;**
- **ЗУ «Про загальну середню освіту»;**
- **Положення про загальноосвітній навчальний заклад;**
- **Інструкція з обліку дітей і підлітків шкільного віку наказ МОН України «Про прийом дітей до 1 класу загальноосвітніх навчальних закладів» від 07.04.2005 № 204.**

Цими актами установлені державні гарантії щодо освіти громадян. Право громадян на здобуття загальної середньої освіти: повна загальна середня освіта є обов'язковою (ст. 53 Конституції). **Держава забезпечує:**

- *доступність і безоплатність повної загальної середньої освіти в державних і комунальних навчальних закладах*
- *громадяни України мають право на безкоштовну освіту в усіх державних навчальних закладах.*

Одним з основних завдань законодавства України про загальну середню освіту є забезпечення права громадян на доступність і безоплатність здобуття повної загальної середньої освіти.

У проєкті закону «Про освіту» (№ 3491-д), який закликають прийняти якнайшвидше, передбачено окрему статтю 4 «Забезпечення права на безоплатну освіту». Місцеві органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування: закріплюють за ЗНЗ відповідні території обслуговування до початку навчального року, обліковують учнів, які мають їх відвідувати (тобто до 1 вересня). Прийом дітей до 1-го класу загальноосвітнього навчального закладу здійснюють:

на безконкурсній основі відповідно до території обслуговування. Конкурси, тестування тощо можуть проводити у: спеціалізованих ЗНЗ, де поглиблено вивчають окремі предмети, гімназіях, ліцеях, колегіумах.

Порядок прийому дітей до навчальних закладів

Для зарахування дитини до 1-го класу батьки: подають заяву, додаткові дані про дитину та себе самих, копію свідоцтва про народження дитини, медичну довідку, характеристики розвитку дитини та її готовності (зокрема психологічної) до систематичного навчання у школі.

Керівник закладу зобов'язаний ужити заходів для ознайомлення дітей та їхніх батьків з: порядком зарахування до навчального закладу, Статутом закладу, правилами внутрішнього розпорядку, іншими документами, що регламентують організацію освітнього процесу.

Також керівник закладу освіти враховує очікувану укомплектованість перших класів. Їх формують: за погодження з органом управління освітою, керуючись нормативами наповнюваності, урахуваючи наявність приміщень, що відповідають санітарно-гігієнічним вимогам для здійснення освітнього процесу, відповідно до кількості заяв від батьків про зарахування дітей до навчального закладу.

Керівники навчальних закладів: складають орієнтовну мережу класів прогнозують кількість дітей у них на підставі: – обліку дітей, які проживають на закріпленій за навчальним закладом території обслуговування – звернень батьків щодо прийому дітей до перших класів. Наповнюваність класів — не більше 30 учнів. У сільських та селищних закладах загальної середньої освіти — не менше 5 осіб. За меншої кількості учнів у класі заняття проводять: за індивідуальною формою навчання у класах-комплексах філій опорних шкіл. Щороку керівники загальноосвітніх навчальних закладів до: 5 вересня забезпечують перевірку явки дітей і підлітків до ЗНЗ за списками 10 вересня повертають списки відділам освіти з відповідними відмітками.

Щодо зарахування до закладів загальної середньої освіти

Лист МОН № 1/9-182 від 31.03.20 року

Відповідно до статті 9 Закону України «Про повну загальну середню освіту» рівний доступ до здобуття повної загальної середньої освіти забезпечується, зокрема, шляхом визначення правил зарахування до закладів освіти, при цьому зарахування до початкової школи та гімназії здійснюється без проведення конкурсу, крім випадків, визначених законодавством. Відповідні правила зарахування та випадки проведення конкурсів визначено Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за № 564/32016 (далі – Порядок зарахування).

Наголошуємо, що під час зарахування дітей для здобуття початкової освіти до закладу освіти забороняється проведення конкурсів (будь-яких заходів, спрямованих на перевірку знань, умінь, навичок чи інших компетентностей дитини), крім закладів спеціалізованої освіти і приватних закладів освіти.

Згідно з Порядком зарахування дату початку прийому документів для зарахування визначають органи місцевого самоврядування та місцеві органи виконавчої влади, але строк прийому заяв не може бути меншим одного місяця. Фактично мінімально можливий термін подання необхідних документів має бути встановлено з 30 квітня по 31 травня, крім випадків зарахування до 10 – 11 класів, до яких мінімально можливий термін подання необхідних документів має бути встановлено з 15 травня по 15 червня. Водночас у зв'язку з можливим подовженням тривалості освітнього процесу зазначені вище терміни може бути змінено.

Відповідно до підпункту 3 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України від 17 березня 2020 року № 530-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення корона вірусної хвороби (COVID-19)» (далі – Закон) з дня оголошення карантину зупиняється перебіг строків звернення за отриманням адміністративних та інших послуг. Тому у разі продовження режиму надзвичайної ситуації, перебіг місячного строку для прийому заяв та інші відповідні строки, зокрема строки оголошення конкурсного відбору, видачі наказу про зарахування тощо, визначені Порядком, будуть подовжені з урахуванням часу, що минув до завершення карантину.

З метою дотримання проти епідеміологічних вимог рекомендуємо засновникам та керівникам закладів загальної середньої освіти організувати прийом документів, необхідних для зарахування, після припинення карантину.

Додатково інформуємо, що згідно з підпунктом 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону на період встановлення карантину власником

установи, організації або уповноваженим органом може змінюватися режим роботи, зокрема щодо прийому та обслуговування фізичних та юридичних осіб. Таким чином, засновники закладів загальної середньої освіти у період карантину можуть гнучко організовувати режим прийому документів та їх копій, зокрема дозволити їх подавати електронною поштою у сканованій формі без електронного цифрового підпису. Інформація про такі зміни має бути доведена до відома населення з використанням веб сайтів та інших комунікаційних засобів.

Звертаємо увагу на те, що згідно з пунктом 8 розділу IV Інструкції з діловодства у закладах загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 25 червня 2018 року № 676, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 11 вересня 2018 року за № 1028/32480, вхідні документи, надіслані у такий спосіб, реєструються окремо від інших документів із зазначенням електронної адреси відправника та адресата.

Інформацію про прийняті рішення щодо строків прийому документів та способів їх подання необхідно оприлюднювати впродовж двох робочих днів з дня їх прийняття на веб сайтах закладів загальної середньої освіти та/або їхніх засновників.